

Dupont Nutrition Norge AS Avd Vormedal
Postboks 2045
5504 Haugesund

Oslo, 28. januar 2022

Deres ref.:
Karl Johan Bygnes

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/554
2021.0383.miljodir

Saksbehandler:
Annicken Hoel

Rapport etter tilsyn 7. desember - 8. desember 2021

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn ved Dupont Nutrition Norge AS Avd Vormedal (virksomhetsnummer: 973131532).

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten mangler akseptkriterier for teknisk tilstand til tanker
- Avvik 2: Det er mangler i virksomhetens beredskapsplan og i deres informasjon til allmennheten - manglende oppfølging av tilsvarende funn fra tidligere storulykкетilsyn
- Avvik 3: Virksomheten rapporterte ikke om overskridelse av støygrense i 2020

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dupont Nutrition Norge AS Avd Vormedal (heretter kalt Dupont) må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 30. mars 2022.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomheten kan forbedre dokumentasjonen etter årlig vedlikeholdskontroll i tanker og tanksystem
- Anmerkning 2: Oppfølging av fluorholdige anlegg som varmepumper og kjøleanlegg kan bli bedre

Anmerkning er et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov. Dupont velger selv hvordan dere vil følge opp anmerkninger.

Dere må betale gebyr

Dupont Nutrition Norge AS Avd Vormedal må betale et gebyr på 50 700 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no. Merk svaret med saksnummer 2022/554 og tilsynsnummer 2021.0383.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten mangler akseptkriterier for teknisk tilstand til tanker

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- forurensningsforskriften § 18-6 bokstav d

Beskrivelse av krav

Tankanlegget og de tekniske barrierene skal til enhver tid ha en tilfredsstillende tilstand for å forebygge forurensning. Det skal utarbeides kriterier for hva som regnes som tilfredsstillende teknisk tilstand.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet så vi i hovedsak på luttanken på 480 m³, formaldehydtanken på 80 m³ og salpetersyretanken på 30 m³. De tre tankene var nye for 9 -11 år siden. Tankene oppfylte kravene om oppsamling ved eventuell lekkasje og overfylling. Tankene og tankopplegget er gjenstand for kontroll i form av daglig tilsyn av driftspersonell, årlig systematisk kontroll som utføres av virksomheten og 5-årig ekstern kontroll. Førstegangskontroll for luttanken, som er av stål, var etter 10 år, men virksomheten opplyser at etterfølgende intervall er fem år også for luttanken.

Virksomheten har imidlertid ikke utarbeidet og dokumentert kriterier for akseptabel teknisk tilstand på tankene. Dupont uttrykker at siden tankene er ganske nye har kriterier for akseptabel

teknisk tilstand foreløpig ikke vært vurdert, og at virksomheten benytter kompetent tredjepart. De mener også at kriterier antakelig finnes i de ulike standardene som konsulentene benytter.

I siste kontroll av formalin-tanken sier konsulenten at tanken er i god stand og anbefaler at neste tankinspeksjon bør være om fem år (2023). I kontrollrapport av luttanken fra 2020 anbefaler konsulent å gjennomføre tiltak knyttet til korrosjon, men det er ikke gitt noen vurdering av tankens tilstand eller anbefalt nytt tidspunkt for neste kontroll.

Miljødirektoratet mener virksomheten ikke oppfyller kravet om tilgjengelige akseptkriterier til teknisk tilstand i henhold til tankforskriften. Slike kriterier benyttes ved kontroll av tanker for å forsikre seg om at tanken fortsatt er innenfor akseptabel teknisk tilstand.

Tankene er 9 - 11 år gamle, og det er vesentlig at virksomheten har god kontroll på deres egnethet. Dersom kriteriene for akseptabel teknisk tilstand ligger i standardene som benyttes av eksterne ved kontroll, må kriteriene være kjent for virksomheten og synliggjøres i virksomhetens egne systemer/prosedyrer.

Avvik 2: Det er mangler i virksomhetens beredskapsplan og i deres informasjon til allmennheten - manglende oppfølging av tilsvarende funn fra tidligere storulykkesundersøkelser

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- storulykeforskriften (SUF) §11 Vedlegg IV
- storulykeforskriften (SUF) §12 vedlegg V

Beskrivelse av krav

Beredskapsplanen skal inneholde opplysninger angitt i vedlegg IV. Dette er opplysninger blant annet om tilgjengelige interne og eksterne ressurser som kan mobiliseres ved ulykker, jf punkt 3.2 i vedlegg IV. Videre skal beredskapsplanen si noe om hvordan miljøet blir rensset og rehabilitert etter en storulykke, jf punkt 3.5 i vedlegg IV.

Informasjon til allmennheten om sikkerhetstiltak skal inneholde oppdaterte opplysninger i henhold til vedlegg V. Dette er opplysninger blant annet om hvor allmennheten kan finne opplysningene.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Arbeidstilsynet hadde et storulykkesundersøkelse ved Dupont 14.-15. juni 2018. Resultatet av tilsynet var seks anmerkninger. Under Miljødirektoratets tilsyn tok vi opp to av anmerkningene: ett om at beredskapsplanen bør gjennomgås i henhold til vedlegg IV i storulykeforskriften (SUF), og ett om at informasjonen til allmennheten har noen forbedringspunkter. I kommentarene til anmerkningene viste Arbeidstilsynet hvor i regelverket virksomheten kan finne den informasjonen.

Det var fortsatt enkelte mangler i beredskapsplanen og informasjonen til allmennheten. Miljødirektoratet vil presisere at gjentakende anmerkninger kan resultere i avvik, slik vi vurderer i dette tilfellet.

Beredskapsplan

Beredskapsplanen er oppdatert etter Arbeidstilsynets tilsyn i 2018, men det er fortsatt mangler i planen. Arbeidstilsynet påpekte at eksterne ressurser som kan mobiliseres og kompetanse på kjemikaliedykking særskilt bør beskrives nærmere i planen. Videre mangler det fortsatt hvordan miljøet blir renset og rehabilitert etter storulykke.

I beredskapsplanen i Kapittel 7.7 Vedlegg G er en oversikt over utstyret virksomheten har i anlegget for industrivern. Det mangler imidlertid en oversikt over hvilke eksterne ressurser som kan mobiliseres – i form av personell og materiell. Virksomheten opplyste at dersom det oppstod en storulykkesituasjon knyttet til kjemikalier, kontaktet de brannvesenet i Haugesund. De har spesialkompetanse på kjemikaliedykking. Denne informasjonen er ikke inkludert i beredskapsplanen.

Når det gjelder kravet knyttet til opprydding etter storulykkehendelser, skal virksomheten vurdere hvilke konsekvenser som kan oppstå og dokumentere denne vurderingen. Under tilsynet uttrykte virksomheten at de ikke så for seg at det vil være konsekvenser for ytre miljø ved storulykke-hendelser ved deres bedrift. En slik vurdering må i så fall begrunnes skriftlig.

Informasjon til allmennheten om sikkerhetstiltak

Virksomheten har ikke oppdatert informasjonen til allmennheten etter ATs tilsyn. Gjeldende versjon er blant annet lite tilgjengelig på nett. Duponts nettsted inneholder ikke bedriftsnavnet i nettadressen, men heter www.stortare.no og er dermed utfordrende å finne. Videre inneholder informasjonen feil bedriftsnavn, det er oppgitt tidligere bedriftsnavn (FMC Biopolymer AS).

Avvik 3: Virksomheten rapporterte ikke om overskridelse av støygrense i 2020

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for DuPont Nutrition Norge AS datert 9. februar 2007, sist endret 8. mai 2019 punkt 7. Støy og punkt 11.4 Rapportering til Miljødirektoratet

Beskrivelse av krav

Støykrav

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus mv. skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdier ved mest støyutsatt fasade:

Grense for dag: 55 dB(A)

Grense for natt: 50 dB(A)

Alle støygrenser skal overholdes for alle driftsdøgn.

Rapporteringskrav

Bedriften skal hvert år rapportere utslippsdata til Miljødirektoratet i henhold til veileder til bedriftens egenrapportering. I henhold til veileder for egenrapportering punkt 2.3.3 Tabell 3.3 Andre forhold skal det blant annet rapporteres om målinger av støy og overholdelse av støykrav.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten gjennomfører støymålinger hvert år av uavhengig tredjepart. Det er seks målepunkt, og det tas to målinger ved hvert målepunkt. Målingene gjøres på natten for å få ekskludert annen omkringliggende støy, bl.a. fra vei mellom anlegg og naboer.

Måleresultatene fra 2020 viser at tre av målingene ligger rett over grenseverdien på 50 dB(A) (to målinger på 50,6 og én på 51,3 dB(A)), de øvrige ni målingene ligger mellom 42 og 49 dB(A). Målingene utføres med usikkerhet på +/- 2 desibel. Virksomheten rapporterte ikke overskridelse av støykravene i 2020. Under tilsynet uttrykte virksomheten at de ikke anså verdiene på 50,6 og 51,3 dB(A) som overskridelse av grenseverdien siden verdiene var innenfor usikkerheten på +/- 2 desibel.

Miljødirektoratet vil presisere at usikkerhet i målingene ikke kan benyttes til å trekke fra verdien i målte verdier. I 2020 overskred Dupont støykravene for natt, og denne overskridelsen skulle vært rapportert i egenrapporten for 2020.

I målingene for 2019 lå alle verdiene under støygrensen for natt. Videre opplyste virksomheten at målingene også for 2021 var under støygrensen.

Anmerkning 1: Virksomheten kan forbedre dokumentasjonen etter årlig vedlikeholdskontroll

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har årlige kontroller og egne sjekklister for de ulike tankene og rørsystemer knyttet til tankene. Sjekklister inneholder blant annet tegninger over utstyr og rørstrekk som skal kontrolleres.

Dokumentasjonen etter årlig kontroll er kun av tiltak som er gjennomført etter kontrollen. Dersom det ikke behov for tiltak blir kontrollen ikke dokumentert.

Virksomheten kan med fordel dokumentere all kontroll med tankene – også når det ikke er behov for tiltak. Dokumentasjonen er et grunnlag for å følge med på tankenes utvikling.

Anmerkning 2: Oppfølging av fluorholdige anlegg som varmepumper og kjøleanlegg kan bli bedre

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Varmepumpe (størrelse 3 400 kg fluorholdig gass)

Det er jevnlig utslipp av f-gass fra oljesmøringsmanifolden knyttet til varmepumpen. Virksomheten opplyser at det kan være opptil 20 drypp i minuttet fra manifolden. Blir det mer enn dette kontaktes leverandør for utskifting av utstyr.

Ved veiing av f-gass i forbindelse med ekstern kontroll av varmepumpeanlegget i mars 2021, ble det avdekket et tap på 150 kg f-gass siden forrige veiing som var i mars 2019. Ifølge virksomheten er et tap/utslipp på 150 kg over to år det en må regne som "normal svetting" fra et såpass stort og gammelt anlegg. F-gassen som benyttes i varmepumpen er R-134a som har et globalt oppvarmingspotensial (GWP) på 1 430 GWP. Utslipp av R-134a på 150 kg tilsvarer dermed utslipp av 215,5 tonn CO₂.

Virksomheten registrerer utslippet i sitt avvikssystem og rapporterer utslippet til Miljødirektoratet.

Det er krav i regelverket for fluorholdige klimagasser at driftsansvarlig skal forebygge utilsiktede utslipp. Driftsansvarlig skal treffe alle tiltak som er teknisk og økonomisk gjennomførbare for å redusere lekkasjer av fluorholdige klimagasser til et minimum, jf EU 517/2014 artikkel 3 punkt 2.

Virksomheten har gjennomført flere tiltak for å redusere lekkasje av f-gass fra varmepumpesystemet:

- det er installert tre faste detektorer for lekkasje – to for lekkasje til luft, og i mars 2021 ble det installert ny sensor på vannsiden av kondenser
- det utføres lekkasjekontroll hver 3. måned
- det gjennomføres ekstern kontroll av varmepumpens enkelte deler med sykluser på 3 og 5 år for de ulike delene (kondenser, fordampere mm.). I forbindelse med den eksterne kontrollen blir f-gassen veiet og utslippet siden forrige veiing blir beregnet.

Til tross for tiltakene er det et jevnlig utslipp av f-gass på rundt 75 kg per år. Dette utslippet har ikke blitt fanget opp gjennom de jevnliggjette lekkasjetestene eller detektorene. Under kontrollen i mars 2021 ble det også avdekket en liten lekkasje på et oljesmøringsrør. Lekkasjen ble tettet ved skifte av pakninger.

Fluorholdige gasser måles nå i GWP – ikke i kilo

Dupont har en tabell med oversikt over sine kjøleanlegg og varmepumper og deres størrelse i form av antall kilo med de ulike fluorholdige gassene. Regelverket ble imidlertid endret i 2018 slik at det fra 2020 er GWP-grense knyttet til de ulike kravene for lekkasjekontroll – ikke lenger antall kilo f-gass. Denne informasjonen var ny for virksomheten. Virksomheten kan med fordel oppdatere sin oversikt over kjøle- og varmepumpeanlegg som benytter f-gass og beregne det enkelte anleggets GWP-verdi.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Dupont Nutrition Norge AS Avd Vormedal må betale et gebyr på 50 700 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 5 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 11. november 2021 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, produktkontrollloven og storulykkeforskriften overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48, produktkontrollloven § 8 og storulykkeforskriften § 4. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Duponts miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Annicken Hoel
- Alexander Kristiansen
- Jostein Kjemperud

Fra Dupont deltok

- Karl Johan Bygnes
- Silje Tunvold

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende ble kontrollert under tilsynet:

- DuPont Nutrition Norge AS (tidligere FMC, snart IFF), Karmøy

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Storulykke:

- Storulykke
- Internkontroll

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Tanklagring
- Støy

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Klimagass:

- Vedlikehold på anlegg

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykeforskriften)
- Forskrift om begrensnng av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for DuPont Nutrition Norge AS datert 9. februar 2007, sist endret 8. mai 2019

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- F-gass kontrollrapporter (MMC Service rapport 24.03.2021, MMC F-gasskontroll av kuldeanlegg, klimaanlegg og varmepumper 21.12.2020, MMC Tilstandskontroll årlig Gassdetektor 17.03.2021)
- KJB kjøleanlegg – excelark med oversikt over kjøleanlegg i bedriften
- F-gass sjekklister årlig kontroll
- Notat om støymålinger – områdestøy fra fabrikk datert 30.09.2020
- Notat om støymålinger – områdestøy fra fabrikk datert 28.08.2019
- Informasjon til allmenheten om sikkerhetstiltak
- Industriverket – Beredskapsplan med vedlegg, datert 15. november 2021
- MOC, Endringskontroll, datert 21. april 2020
- MOC-00059 (Endre plassering av utstyr, september 2019)

- Rapporter etter tankkontroll – luttank og formalintank (Inspeksjonsrapport luttanken IKM 17.11.2020, Inspection and repair report Plasticon 01.11.2018)
- Sjekklister for årlig kontroll av kjemikalietanker og kjemikalielinjer

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Virksomhetens endringsledelse og Covid-19 håndtering

Dupont har endringsprosedyre som gjelder for et bredt spekter av endringer i virksomheten. Den gjelder for endringer i produksjon, prosedyrer, organisasjon, utstyr, midlertidige endringer, IT-system med mer. Prosedyren omfatter hele endringsprosessen. For alle endringer skal det lages endringsdokumentasjon (MOC).

Alle medarbeidere kan komme med et endringsforslag. Forslagsstiller fyller ut et skjema med endringen. Det er ulike skjema for endringene avhengig om det er organisatoriske endringer eller andre endringer.

Quality Manager (QM) vurderer forslagene og avgjør hvilke funksjoner som skal delta i evalueringen av de enkelte forslagene. Evalueringsgruppa skal vurdere konsekvensene av endringen og godkjenner eller underkjenner endringsforslaget. Prosedyren omfatter også hvilke faktorer som skal vurderes i forbindelse med endringen, blant annet konsekvens for miljø og sikkerhet, påvirkning av kritiske parametre i prosess, kvalitet i produkt, økonomi med mer.

Det holdes ukentlige MOC-møter der fabrikkssjef, HMS-sjef, produksjonssjef, vedlikeholdssjef og Quality Assurance (QA)-ingeniør i tillegg til QM deltar.

Under tilsynet gikk vi gjennom MOC-en *Endring av plassering av utstyr*. Dokumentasjonen knyttet til endringen fulgte prosedyren.

Covid-19

Dupont satte ned en Covid-gruppe i begynnelsen av pandemien som skulle vurdere alle tiltak og problemstillinger knyttet til Covid-situasjonen. Denne gruppen håndterer og dokumenterer aksjoner, sykdom, karantener, fabrikktiltak etc. Gruppen har faste daglige møter, og den er også tilgjengelige for alle ansatte for alle problemstillinger knyttet til Covid-situasjonen.

Da covid-19 kom benyttet ikke virksomheten sitt vanlige system i henhold til endringsprosedyren. Dupont har gjennomført endringer knyttet til å begrense kontakt mellom skiftene, redusert øvelser for industrivern og beredskap og redusert ikke-kritisk vedlikehold. Risikoen ble vurdert i forbindelse med endringene.

Prosjekt om utskifting av varmpumpen fra 1986

Virksomheten opplyser at de har et prosjekt for utskifting av varmpumpen fra 1986 som er på 3 400 kilo, se også anmerkning 2.

Dette ble det også opplyst om i Miljødirektoratets tilsyn 1. november 2018. Prosjektet stanset imidlertid opp i forbindelse med eierskifte fra Dupont til IFF i 2020. Nå er prosjektet startet opp igjen, og under tilsynet opplyste virksomheten at ny varmepumpe kan være i drift i 2022/2023 dersom prosjektet får de nødvendige godkjenninger og blir gjennomført.

Bruk av beregningsverktøy for å kartlegge støy fra virksomheten

Dupont har i dag krav om å gjennomføre målinger av støy i omgivelsene, jf punkt 11.1 i utslippstillatelsen. Virksomheten måler støy for natt årlig, se også avvik 3. Miljødirektoratet har de senere årene endret støykrav i utslippstillatelser over fra i hovedsak målinger i omgivelser til støyberegninger. Ved bruk av beregninger kan også støy for dagtid kartlegges. Støy på dagtid har gjerne flere støykilder og er noe høyere enn på nattestid.

I grunnlaget for beregningene inngår støy som blir målt rett ved de ulike støykildene i virksomheten, og det utarbeides et støysonekart over virksomheten og omgivelsene.

Skifte av navn til IFF i 2022

Dupont Nutrition ble i 2020 overtatt av IFF. Navnet Dupont Nutrition er imidlertid ennå ikke endret for virksomheten i Vormedal, men det vil skje i 2022.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Henning Gøhtesen
seksjonsleder

Annicken Hoel
Tilsynsleder

Kopi til:

- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
- Karmøy kommune
- Statsforvalteren i Rogaland